

Република Србија
ВИШИ СУД У НИШУ
25Уж 7/2024
11.06.2024.године
Н и ш

Република Србија
Г Р А Д
Г Р А Д С К А К О М И С И Ј А
Бр. 013-814/2024
12.06.2024 год.
— Н и ш —

1552

У ИМЕ НАРОДА

ВИШИ СУД У НИШУ, у већу састављеном од судија Олгице Паповић, председника већа, Љиљане Марјановић Андрић и Јелене Павловић, чланова већа, са записничарем Валентином Димитријевић, одлучујући о жалби подносиоца „Бирамо Ниш – Ђорђе Станковић“, Коалицаја „Бирамо Ниш“, коју заступа Милош Нешић из Ниша, поднетој дана 09.06.2024. године у 10:46 часа, изјављеној против решења Градске изборне комисије Ниш број 013-659/2024 од 07.06.2024. године, у предмету заштите изборног права, у нејавној седници већа, одржаној дана 11.06.2024. године, у 13:30 часова, донео је

П Р Е С У Д У

УСВАЈА СЕ жалба и ПОНИШТАВА решење Градске изборне комисије Ниш број 013-659/2024 од 07.06.2024. године.

Образложење

Решењем Градске изборне комисије Града Ниша број 013-659/2024 од 07.06.2024. године, објављеним на веб презентацији Републичке изборне комисије дана 08.06.2024 у 00,07 часова, одбачен је приговор Коалиције „Бирамо Ниш“ број 013-606/2024 од 05.06.2024. године, који је поднело овлашћено лице Милош Нешић из Ниша, као неразумљив. Одређено је да се ово решење објављује на веб презентацији Републичке изборне комисије.

Против наведеног решења Коалиција „Бирамо Ниш“ поднела је жалбу непосредно Градској изборној комисији, дана 09.06.2024. године у 10,46 часова, наводећи да у поступку доношења није поступљено по правилима поступка, да није правилно примењен закон и да је чињенично стање нетачно утврђено. Градска изборна комисија је дана 10.06.2024. године у 10,14 часова доставила овом суду одговор на жалбу као и копију жалбе и поднеска бр, 013-641/2024 од 07.06.2024. године, са копијом побијаног решења и приговора.

Виши суд у Нишу је дописом 25Уж 7/2024 од 10.06.2024. године, наложио Градској изборној комисији да овом суду достави жалбу и поднесак подносиоца приговора у оригиналу, као и да достави записник са 40. седнице Градске изборне комисије одржане 07.06.2024. године. Поступајући по налогу Вишег суда у Нипу 25Уж 7/2024 од 10.06.2024.године Градска изборна комисија је дана 10.06.2024. године у 18.53 часова доставила оригинал жалбе подносиоца „Бирамо Ниш“ – Ђорђе Станковић“, Коалиције

„Бирамо Ниш“, број 013-700/2024 од 09.06.2024. године и оригинал поднеска подносиоца број 013-641/2024 од 07.06.2024. године, наводећи да записник са 40. седнице Градске изборне комисије није у могућности да достави јер исти није усвојен на седници.

Подносилац жалбе је навео да му Градска изборна комисија приликом предаје приговора није указала на то да је поднети приговор неразумљив нити га обавестила на који начин да уреди поднети приговор, што је била дужна да учини у складу са чл. 8. ст. 2. Закона о локалним изборима у вези са чл. 59. Закона о општем управном поступку. Даље је наведено да је подносилац жалбе поднеском који је заведен у Градској изборној комисији дана 07.06.2024. године под бројем 013-641/2024, уредио поднети приговор у погледу означавања броја изборног места и назива општине којој припада, чиме је техничка грешка из поднетог приговора исправљена. Истакао је да захтев из последњег става поднетог приговора (предлог одлуке), да Градска изборна комисија Ниша усвоји приговор и решењем измени записник о раду бирачког одбора са одређеног бирачког места, уопште не представља обавезну садржину приговора, која је предвиђана у чл. 81. Закона о локалним изборима, нити такав предлог на било који начин обавезује изборну комисију приликом одлучивања, а уколико приговор садржи јасан и разумљив предмет, тачан назив одлуке уз означавање доносиоца, датума доношења и броја под којим је заведена одлука, ако се приговором оспорава одлука, односно тачан опис радње уз назначење ко је и када ту радњу предузео, ако се приговором оспорава радња у изборном поступку, онда нема говора о томе да је приговор неразумљив. У жалби је даље наведено да је дужност Градске изборне комисије Ниш, по изјављеном приговору, била да утврди да ли изборни материјал на бирачком месту бр. 50 у ГО Медијана садржи јасно описане неправилности из поднетог приговора и да, зависно од утврђеног чињеничног става, донесе одговарајућу одлуку. Истакао је да техничке грешке, које су се првобитно поткрале у захтеву, због његовог непознавања права, јер је дипломирани економиста, као и кратких рокова за подношење приговора, који су додатно скраћивани злонамерним поступањем секретара и председнице Градске изборне комисије Ниш, не могу да утичу на разумљивост предмета приговора, као обавезног елемента из чл. 81. ст. 1. тач. 6. Закона о локалним изборима, који је садржан у првом ставу поднетог приговора, тим пре јер је та техничка грешка исправљена поднеском од 07.06.2024. године, који је Градској изборној комисији предат најмање четири сата пре одлучивања о поднетом приговору што се може утврдити увидом у пријемни штампил на истом. Истакао је да на основу чл. 97. Закона о општем управном поступку има право да до обавештења о решењу чак измени свој захтев, који није ни био у обавези да постави. Напоменуо је и то да се у побијаном решењу нигде не образлаже да је техничка грешка у поднетом приговору, који се одбацује као неразумљив, исправљена поднеском од 07.06.2024. године, па је нејасно због чега орган који је донео побијано решење ту чињеницу није разматрао и констатовао, када су поједини чланови Градске изборне комисије, на самој седници на којој је то решење донето, истицали да је поднети приговор разумљив и да је техничка грешка исправљена, јер им је поднесак са исправком приговора уручен у 20:47 часова, на седници која је започела у 20:00 часова. Даље је навео да је пропуштајући да наведе разлоге којима се руководила приликом поступања на описани начин Градска изборна комисија Ниш повредила одредбу чл. 141. ст. 5. Закона о општем управном поступку, јер уопште није навела ове чињенице, нити образлагала своје правне закључке о томе зашто сматра да нема места примени одредбе чл. 97. Закона о општем управном поступку, када су поднесци са исправком очигледно достављени пре доношења побијаног решења, већ је само констатовала да је приговор неразумљив. Истакао је такође да првостепени орган, иако одбацује поднети приговор као неразумљив, по њему ипак

поступа и утврђује да су записници о раду бирачких одбора са бирачког места бр. 50 ГО Медијана и бр. 52 ГО Медијана, уредни, потписани од стране председника и чланова бирачких одбора, да у њима нема примедби, као и да су подаци о резултатима гласања са ових бирачких места логичко-рачунски исправни. Навео је да је стога нејасно зашто је приговор разматран ако је неразумљив и на који је начин Градска изборна комисија Ниш утврдила чињенице о исправности наведених аката бирачких одбора, када исти нису разматрани на седници на којој је донето побијано решење као и шта је суштина побијане одлуке, да је приговор неразумљив или неоснован, да су овакви разлози побијаног решења противречни његовој изреци, јер је очигледно Градској изборној комисији Ниш било потпуно јасно и разумљиво шта се приговором тражи, па је у том смислу и утврђивала исправност аката бирачких одбора. У допуни жалбе која је поднета непосредно Вишем суду у Нишу, дана 10.06.2024. године, у 13,55 часова, и која је благовремена, наведено је да жалилац остаје при свим својим ранијим наводима и да посебно истиче да је побијано решење донето уз повреду правила поступка из чл. 63 ст. 4 Закона о општем управном поступку у вези чл. 23 Пословника Градске изборне комисије Ниш којима је прописана садржина, начин вођења и дејство записника о раду Градске изборне комисије Ниш, да се о раду Градске изборне комисије води записник, да записник садржи главне податке о раду седнице, нарочито о предлозима о којима се одлучивало са именима учесника у расправи, о одлукама, закључцима и другим актима који су на седници донети, као и о резултатима гласања на седници, а након усвајања записник потписују председавајући и секретар. Наведно је да осим што садржи податке о предузетим радњама записник о раду садржи и изворнике свих одлука донети на седници на којој је сачињен, те да записник своје правно дејство може да произведе тек када се писмено сачини, усвоји и потпишу га председавајући и секретар комисије те да се тек тада може сматрати да су и формално донете одлуке садржане у записнику о раду и на основу таквог изворника може се израђивати писмени отпраци. С обзиром да до данашњег дана Градска изборна комисија није усвојила записник о раду са седнице одржане 07.06.2024. године, на којој је одбијен приговор, нити је записник потписан то се одлуке о приговору не могу сматрати донетим па није ни било места писменој изради истих. Даље је истакнуто да се из претходно наведених разлога не може утврдити да ли писмено израђено решење одговара решењу донетом на седници, да ли је Градска изборна комисија била прописно састављена, да ли постојала прописана већина за доношење одлуке, да ли је било и каквих предлога и да ли је о њима одлучивано и на који начин. Предложио је да Виши суд у Нишу поништи побијано решење.

У одговору на жалбу Градска изборна комисија Града Ниша оспорила је у целости жалбене наводе, истичући да је поднети приговор неразумљив, јер се односи на два бирачка места и то бирачко место број 50 ГО Медијана и бирачко место број 52 ГО Медијана, при чему се за једно бирачко место наводе неправилности, а за друго бирачко место се тражи доношење решења о измени записника о раду бирачког одбора. Самим тим, Градска изборна комисија није била у могућности да поступа по приговору, јер није могла да утврди на које се бирачко место приговор подноси. Градска изборна комисија је у одговору даље истакла да су тачни наводи из жалбе да захтев за доношење решења за измену записника са бирачког места које је као друго наведено у приговору, није обавезан део приговора, али када се исти наведе у приговору и то за друго бирачко место, он и доводи до тога да приговор чини неразумљивим. Навела је да нису основани наводи жалиоца у којима тврди да је Градска изборна комисија била у обавези да га приликом предаје приговора, примењујући чл. 59. Закона о општем управном поступку, обавести на који начин да уреди поднети приговор и да је Градска изборна комисија Ниш на становишту да се у овом случају не примењује Закон општем управном поступку, као општи закон, већ Закон о

локалним изборима, као посебан закон, односно да у овом случају Закон о локалним изборима има предност у односу на Закон о општем управном поступку. У супротном, орган односно Градска изборна комисија би имала рок од 8 дана од дана пријема приговора да обавести подносиоца приговора да уреди поднесак, чиме би се сви рокови за предузимање изборних радњи који су прописани Законом о локалним изборима обесмислили, а рок да се уреди поднесак би био безмало три пута дужи него рок за подношење самог приговора. У вези са наводима да је жалилац поднео поднесак за измену приговора најмање четири сата пре одлучивања о приговору и да се то може утврдити из пријемног штамбила комисије, у одговору на жалбу је истакнуто да је наведени поднесак примљен и заведен у Градску изборну комисију Ниш дана 07.06.2024 под бројем у 013-641/2024 без уписивања времена, као и то да је исти заведен после позива за 40. седницу Градске изборне комисије Ниш бр. 013-635/2024, на којој се одлучивало о поднетом приговору и која је заказана за 19,00 часова истог дана. Градска изборна комисија сматра да је рок за подношење приговора истекао протеком 72 часа од објављивања на веб-презентацији Републичке изборне комисије и да је жалилац само у том року могао да поднесе захтев за измену приговора. У супротном, уколико би се прихватило другачије становиште, био би обесмишљен рок прописан Законом о локалним изборима, да комисија о приговору одлучује у року од 72 сата од пријема приговора, тако да се и у овом случају не може узети у обзир сходна примена чл. 97. Закона о општем управном поступку. Предложила је да Виши суд у Нишу одбије поднету жалбу као неосновану.

Одлучујући о поднетој жалби, на основу овлашћења из чл. 86. ст. 2. Закона о локалним изборима („Службени гласник РС” бр. 14/22), Виши суд у Нишу је нашао да је жалба благовремена, допуштена и изјављена од стране овлашћеног лица, па је оценом жалбених навода и одговора на жалбу, након извршеног увида у списе предмета изборне комисије, нашао да је жалба основана.

Према стању у списима предмета, Градска изборна комисија је на седници, одржаној 07.06.2024. године, донела решење којим је одбацила приговор Коалиције „Бирамо Ниш” бр. 013-606/2024 од 05.06.2024. године, који је поднело овлашћено лице Милош Нешић из Ниша, као неразумљив. Приговор подносиоца „Бирамо Ниш - Ђорђе Станковић”, Коалиција „Бирамо Ниш” поднет је на утврђени резултат избора од стране бирачког одбора на бирачком месту бр. 50 Медијана на изборима за одборнике Скупштине Града Ниша, одржаним 02.06.2024. године, наведен у записнику о раду бирачког одбора са наведеног бирачког места, што је наведено у првом пасусу приговора. У приговору је даље наведено да је непосредним увидом у бирачки материјал након завршетка гласања, који су извршили овлашћени представници Коалиције „Бирамо Ниш” у смислу чл. 54. ст. 1. Закона о народним посланицима у вези чл. 8. ст. 1. Закона о локалним изборима, нађено да је записником о раду бирачког одбора са наведеног бирачког места утврђено да је изборна листа бр. 1. Александар Вучић – Ниш сутра освојила 404 гласова, док је пребројавањем бирачких листића утврђено да је за наведену листу гласало 403 бирача, даље изборна листа бр. 2. Бирамо Ниш – Ђорђе Станковић освојила 131 гласова, док је пребројавањем бирачких листића утврђено да је за наведену листу гласало 132 бирача, 3 гласачка листића проглашена су важећим, иако су исти попуњени дописивањем од стране бирача на начин којим се не може несумњиво утврдити за коју је изборну листу бирач који га је попунио заиста гласао, што их чини неважећим у смислу чл. 103. ст. 1. Закона о избору народних посланика. У приговору подносиоца се даље наводи да су чињенице на којима се заснива приговор, утврђене непосредним увидом у бирачки материјал са бирачког места, који су

извршили овлашћени представници Коалиције „Бирамо Наш” дана 04.06.2024. и 05.06.2024. године, у службеним просторијама Градске изборне комисије Града Ниша, а да имајући у виду ограничења прописана одредбом чл. 54. ст. 3. Закона о изборима за народних посланика, представници Коалиције „Бирамо Ниш” приликом увида у изборни материјал нису били у могућности да описане недостатке забележе другим средствима, већ само бележењем утврђених чињеница. У последњем пасусу приговора је наведено да полазећи од изложеног, подносилац приговора предлаже да Градска изборна комисија Града Ниша усвоји овај приговор и решењем измени Записник о раду бирачког одбора са изборног места бр. 52 Медијана тако што ће утврдити тачан број гласова који су добиле проглашене изборне листе. У поднеску који је предат непосредно Градској изборној комисији и заведен под пословним бројем 013-641/2024 и то дана 07.06.2024. године, при чему на оригиналном примерку поднеска, који је суду доставила Градска изборна комисија, није констатовано време предаје, док је на копији која је достављена у прилогу жалбе наведено време 20,47 часова, наведено је да подносилац проглашене изборне листе Коалиција Бирамо Ниш – Ђорђа Станковић подноси измену приговора број 013-606/2024 од 05.06.2024. године и тако што у задњем пасусу уместо изборног места бр. 52 треба да стоји изборно место бр. 50, док у преосталом делу приговор остаје неизмењен. На веб презентацији Републичке изборне комисије наведени поднесак објављен је без констатованог времена предаје. Из одлуке о сазивању 40. Седнице Градске изборне комисије Ниш број 013-635/2024 од 07.06.2024. године је утврђено да је да се иста сазива са даном одржавања у петак 07.06.2024. године са почетком у 19,00 часова, и да је девета тачка дневног реда разматрање и одлучивање о приговору број 013-606/2024 од 05.06.2024. године.

Одредбом чл. 81. ст. 1. Закона о локалним изборима („Сл. гласник РС” бр. 14/2022 и 35/24) прописано је да приговор мора да буде разумљив и да садржи све оно што је потребно да би по њему могло да се поступи, а нарочито: означање да се приговор подноси изборној комисији; име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта, број телефона и адресу за пријем електронске поште подносиоца приговора ако је подносилац приговора физичко лице; назив и седиште подносиоца приговора и име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта, број телефона и адресу за пријем електронске поште лица које је овлашћено да заступа подносиоца приговора ако је подносилац приговора правно лице; назив проглашене изборне листе, назив подносиоца проглашене изборне листе и име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта, број телефона и адресу за пријем електронске поште лица које је овлашћено да заступа подносиоца проглашене изборне листе ако приговор подноси подносилац проглашене изборне листе; потпис подносиоца приговора; предмет приговора, а нарочито тачан назив одлуке уз означање доносиоца, датума доношења и броја под којим је заведена одлука ако се приговором оспорава одлука, односно тачан опис радње уз назначење ко је и када ту радњу предузео ако се приговором оспорава радња у изборном поступку; чињенице на којима се заснива приговор; и доказе. У ст. 2. истог члана предвиђено је да ако је приговор неразумљив или непотпун, изборна комисија доноси решење којим га одбацује.

Према одредби чл. 58. ст. 1. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење), поднесци су захтеви, предлози, обрасци, пријаве, молбе, жалбе, представке, приговори, обавештења, саопштења и друге врсте писаног обраћања странке органу. Према ст. 2. истог члана, поднесак мора да буде разумљив и да садржи све што је потребно да би по њему могло да се поступа, а нарочито: лично или пословно име, пребивалиште, односно боравиште, седиште и назив органа коме се подноси,

управну ствар која је предмет поступка, сврху поднеска, адресу на коју орган странци треба да доставља акте и потпис подносиоца поднеска.

Одредбом чл. 59. ст. 1. Закона о општем управном поступку прописано је, између осталог, да је поднесак неуредан ако има недостатке који орган спречавају да поступа по њему, ако није разумљив или ако није потпун.

Према одредби чл. 102. ст. 1. Закона о општем управном поступку, орган утврђује чињенице и околности од значаја за поступање у управној ствари. Према ст. 4. овог члана, чињенично стање на коме заснива свој захтев, странка је дужна да изнесе тачно, потпуно и одређено.

Одредбом чл. 141. ст. 4. Закона о општем управном поступку одређено је, између осталог, да образложење решења мора да буде разумљиво и да садржи кратко излагање захтева странке, чињенично стање и доказе на основу којих је оно утврђено, разлоге који су били одлучујући код оцене сваког доказа, прописе и разлоге који с обзиром на утврђено чињенично стање, упућују на одлуку из диспозитива и разлоге зашто није уважен неки захтев или предлог.

Одлучујући о изјављеном приговру Градска изборна комисија Града Ниша је исти одбацила закључујући да је неразумљив јер подносилац износи да су наводне неправилности уочене у изборном материјалу са бирачког места број 50 ГО Медијана, а предлаже да Градска изборна комисија Града Ниша решењем измени записник о раду бирачког одбора са бирачког места број 52 у ГО Медијана.

Полазећи од утврђеног стања у списима предмета који се односе на ову изборну ствар и цитираних одредаба Закона о локалним изборима и Закона о општем управном поступку, Виши суд је оценио да је жалба подносиоца основана те да је ожалбено решење донето уз битну повреду одредаба чл. 102. ст. 1. и 141. ст. 4. Закона о општем управном поступку, због чега је морало бити поништено.

Наиме, основано се жалбом подносиоца указује да предлог одлуке у поднетом приговору не представља обавезну саржину приговора нити такав предлог, уколико је истакнут, обавезује изборну комисију приликом одлучивања. Градска изборна комисија у ожалбеном решењу није дала разлоге да ли приговор садржи све елементе прописане законом и да ли је на основу истих могла утврдити на који се утврђени резултат избора и јасно описане неправилности односи, да ли је сходно томе разумљив и да ли је по истом могла поступати. Основано се указује и на то да је техничка грешка начињена у приговору исправљена поднеском од 07.06.2024. године, а да Градска изборна комисија у свом решењу није оценила од каквог је значаја наведена исправка за разумљивост самог приговора. Изостали су и разлози о томе када је предметни поднесак са исправком предат Градској изборној комисији, а посебно имајући у виду да на оригиналу поднеска није констатовано време када је исти предат, да време није констатовано ни на примерку који је објављен на веб презентацији Републичке изборне комисије, док се на копији налази констатација 20,47 часова. Према оцени овог суда, поједине одлучне чињенице од значаја за правилно и законито одлучивање у предметној изборној ствари, остале су неутврђене и недовољно разјашњене, а из ког разлога се не могу прихватити ни чињенични ни правни закључци изнети у образложењу побијаног решења, а на којима се решење заснива.

Надаље, према налажењу суда, а како се то уосталом и предметном жалбом основано указује, разлози побијаног решења противречни су његовој изреци. Ово имајући у виду да је приговор одбачен као неразумљив, а да се у образложењу побијаног решења наводи да су записници о раду бирачких одбора са бирачког места бр. 50 у Градској општини Медијана и бирачког места бр. 52 у Градској општини Медијана уредни, потписани од стране председника, и чланова бирачких одбора, да у њима нема унетих примедби, на резултат гласања, као и да су подаци о резултатима гласања са ових бирачких места логичко-рачунски исправни. Стога је нејасно и неразумљиво да ли је Градска изборна комисија приговор ипак разматрала и уколико јесте из ког разлога, уколико је нашла да је исти неразумљив и из овог разлога га одбацила. Нејасно је и на који начин је Градска изборна комисија утврђивала исправности записника о раду бирачких одбора са бирачког места бр. 50. и 52. ГО Медијана те закључила да су подаци о резултатима гласања са ових бирачких места логички-рачунски исправни и да ли је о овоме расправљано на седници Градске изборне комисије Ниш.

Основано се, дакле, жалбом указује да је приликом доношења побијаног решења Изборна комисија Града Ниша, у потпуности пропустила да утврди чињеницу од каквог је значаја то што је подносилац у поднеску бр. 013-641/2024 од 07.06.2024. године извршио исправку техничке грешке начињене у самом приговору, а што је такође било неопходно за доношење правилне и на закону засноване одлуке у предметној изборној ствари. У побијаном решењу изостали су разлози о одлучној чињеници и то од каквог је значаја то што је подносилац жалбе након подношења приговора доставио поднесак у коме је извршена исправка техничке грешке начињене у самом приговору. Изостали су разлози о одлучној чињеници и то о томе да ли предлог одлуке представља обавезни елемент садржине приговора те да ли је Градска изборна комисија могла да поступа и у одсуству овог предлога, да ли сходно наведеном приговор садржи све елементе законом прописане обавезне садржине и да ли је као такав потпун и разумљив.

Са изнетих разлога, Виши суд у Нишу је на основу одредбе чл. 86. и чл. 87. ст. 1. Закона о локалним изборима одлучио као у диспозитиву пресуде.

РЕШЕНО У ВИШЕМ СУДУ У НИШУ
Дана 11.06.2024. године у 13,30 часова, 25Уж 7/2024

Записничар
Валентина Димитријевић, с.р.

Председник већа - судија
Олгица Паповић, с.р.

За тачност отправка тврди и одмерава управитељ судске писарнице

